1. Het startpunt

Wet versterking decentrale rekenkamer

- *Met ingang van 1 januari 2023 treedt voor gemeenten de wet versterking decentrale rekenkamers in werking.*
- *Uiterlijk 1 januari 2024 dient in alle gemeenten een onafhankelijke rekenkamer te zijn ingesteld.*
- *De nieuwe wetgeving biedt raden zodoende de mogelijkheid om te komen het de nieuwe lokale rekenkamer.*
- *Om raden en rekenkamers te helpen bij het vervangen van raadsleden (ontvlechting) en het in stand houden van de sterke band tussen raad en rekenkamer is dit stappenplan opgesteld.*

Trek gezamenlijk op met de griffier en de huidige rekenkamer om te komen tot de nieuwe rekenkamer.

Stappenplan:

Naar de nieuwe lokale Reken-kamer

Handreiking met overzicht van stappen en keuzes om te komen tot nieuwe Reken-kamer die past bij de gewijzigde wet.

2. Ontvlechting en de nieuwe Rekenkamer

Stap 1 Interne/externe leden

- ***Heeft uw huidige rekenkamer externe leden (niet-raadsleden)?***

Vanaf 1 januari 2023 moeten externe leden vóór 1 januari 2024 (opnieuw) benoemd worden.

- ***Heeft uw rekenkamer interne leden (raadsleden)?***

Stap 2 Invulling van de nieuwe rekenkamer

Het is in het belang van de gemeenteraad dat de rekenkamer goed functioneert als hulptroep van de raad.

- ***Denk als raad na over de gezamenlijke doelstellingen van de raad.***
- ***Denk als raad na over de doelen en verwachtingen die de raad heeft van de rekenkamer.***
- ***Ga als raad hierover in gesprek met de huidige rekenkamer.***
- ***Zorg dat dit overeenkomt met de beoogde doelen, ambities en werkwijze van de (nieuwe) rekenkamer.***
- ***Zorg dat de doelstellingen en verwachtingen aansluiten bij de personele invulling van de rekenkamer (stap 4) en past binnen het budget van de rekenkamer (stap 5).***

Stap 3 Rekenkamermodel

- ***Kies een rekenkamermodel dat bij uw raad past.***

U kunt kiezen uit vijf verschillende modellen:

HET COLLEGEMODEL (I)
- *Een rekenkamer met een eigen secretaris, die fungeert als voorzitter en onderzoeksbegeleider.*
- *Uitbesteding van het onderzoek.*

HET COLLEGEMODEL (II)
- *Een rekenkamer met een eigen secretaris, die fungeert als voorzitter en onderzoeksbegeleider.*
- *Onderzoek uitgevoerd door de rekenkamer.*

HET VOORZITTERSMODEL
- *Voorzitter (éénhoofdig bestuur) met één of meerdere vaste rekenkamerleden.*
- *Onderzoek in beginsel uitgevoerd door de rekenkamer.*

HET DIRECTEURSMODEL
- *Directeur (éénhoofdig bestuur) zonder vaste rekenkamerleden*
- *Uitbesteding van onderzoek*

HET HYBRIDEMODEL
- *Fulltime bestuurder met parttime en plaatsvervangende bestuurder(s)*
- *Onderzoek uitgevoerd door de rekenkamer.*

HET SAMENWERKINGSMODEL
- *Gezamenlijke rekenkamer met een of meer andere gemeenten.*
- *Directeurs- of voorzittersmodel.*

VOOR 1 JULI 2023:	***VOOR 1 JANUARI 2024:***	***VANAF 1 JANUARI 2024:***
Raad dient ter voorbereiding van de naderende wetswijziging, na te denken over de nieuwe invulling van de rekenkamer.	*Benoeming leden (waaronder de voorzitter of directeur) van de rekenkamer (voor een termijn van zes jaar) door de gemeenteraad.*	*Raadsleden niet langer deel van de rekenkamer.*

Stap 4 Werving en selectie

De raad gaat over de werving en selectie van de rekenkamerleden.

- ***Bepaal als raad of er een sollicitatie- of selectiecommissie ingesteld wordt.***
- ***Bepaal het aantal leden van de rekenkamer.***
- ***Benoem een voorzitter of directeur.***
- ***Stel functie- en kwaliteitseisen aan de voorzitter of directeur van de rekenkamer.***
- ***Benoem rekenkamerleden.***

De raad (her)benoemt de leden van de rekenkamer voor de duur van zes jaar (Gemeentewet 81).

- ***Stel functie- en kwaliteitseisen aan nieuwe rekenkamerleden.***
- ***Zorg voor een tijdige (her)-benoeming van de directeur of voorzitter van de Rekenkamer (stap 1).***
- ***Zorg voor een tijdige (her)benoeming van de overige leden van de Rekenkamer (stap 1).***

Stap 5 Budgettering

- ***Sta stil bij de samenstelling van het budget.***

Denk bij het samenstellen van budget aan:
- *Budget voor het uitvoeren van onderzoek;*
- *Budget voor salariskosten, vacatiegelden en/of collegegelden;*
- *Budget voor ondersteuning van de rekenkamer;*
- *Budget voor het beoogd aantal onderzoeken per jaar.*

- ***Bepaal de hoogte van het budget.***

Voor het bepalen van de hoogte van het budget, kunt u gebruik maken van de volgende uitgangspunten:
- *Kies voor een budget op basis van de doelen van de rekenkamer*
- *Kies voor een budget op basis van de inwoners*
- *Durf te investeren in de rekenkamer*

3. Verbinding Raad en Rekenkamer

Stap 1 Draagvlak van de rekenkamer

- ***De rekenkamer opereert altijd onafhankelijk.***

Eén van de belangrijkste uitgangspunten van de wet versterking decentrale rekenkamers is het waarborgen van de onafhankelijkheid van de rekenkamer.

- ***Rekenkamerrapporten worden met een door de rekenkamer op te stellen raadsvoorstel en -besluit aangeboden aan de gemeenteraad.***
- ***Aanbevelingen van de rekenkamer worden overwogen, besproken en waar mogelijk nagestreefd door de raad.***
- ***Er wordt voldoende beroep gedaan op de rekenkamer.***
- ***De raad biedt inzicht over de opvolging van de aanbevelingen die de raad overgenomen heeft, een jaar na publicatie.***
- ***De invulling van de rekenkamer past bij de werkwijze en wensen van de raad.***
- ***De ambities, verwachtingen en doelstellingen van de rekenkamer komen overeen met die van de raad.***

Stap 2 Relatie raad en rekenkamer

- ***Streef een goede relatie tussen raad en rekenkamer na.***
- ***Creëer een goede communicatiestructuur die de relatie raad en rekenkamer vorm kan geven.***
- ***Bepaal wat de gespreksonderwerpen zijn.***
- ***Stel een klankbordgroep in die de relatie tussen raad en rekenkamer kan waarborgen.***

4. Aan de slag met de nieuwe Rekenkamer

Voor meer informatie, hulpmiddelen of naslagwerk kunt u gebruik maken van:

- ***Raadsleden.nl/Rekenkamer***

Hier vindt u onder andere:
- *De uitgebreide versie van deze handreiking*
- *Draaiknopmodel voor de ideale omvang van de rekenkamer*
- *Modelverordening*
- *De video "Rekenkamer: Hulptroep van de Raad"*

- ***NVRR.nl***

Hier vindt u onder andere:
- *Modelverordening van de VNG en NVRR*
- *Rekenkamerkompas van de NVRR*
- *De video "Rekenkamerwerk in de gemeente"*

Deze handreiking is opgesteld door de Nederlandse Vereniging voor Raadsleden, in samenwerking met de Nederlandse Vereniging voor Rekenkamers en Rekenkamercommissies en de Vereniging van Griffiers.

Deze handreiking is mede mogelijk gemaakt door het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

Nederlandse Vereniging voor Raadsleden

NVRR

VERENIGING VAN GRIFFIERS